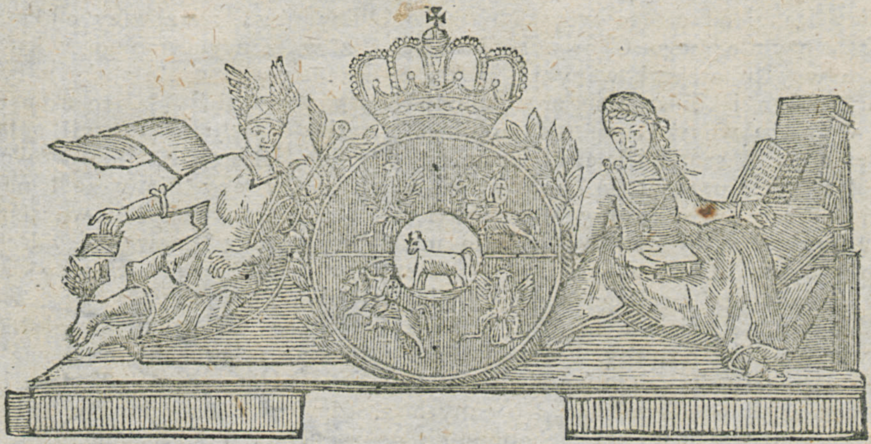
N^{ro} 86.

GAZETA WARSZAWSKA.

W SOBOTĘ, Dnia 26 Października Roku 1793.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

LITWA.
POWIAT GRODZIENSKI.

Na przefzłey Piątkowey Sefsyi dnia 18 t. m. uchwalone zostało prawo, *względem zamiany Manufaktury Grodzieńskiey*, y drugie *względem zalecenia Kanclerzom, ażeby powtorzyli przełożenia tak Ambassadorowi Rossyiskiemu, iako y Posłowi Pruskiemu, o zwrot zaległych dochodow tym czafem w części jakiey*; te gdy nadesłane będą, udzielić ich publiczności niezaniedba się. Tym czasem prawa niektore na dawnieyfzych fefsyach zapadłe, dziś kładą się.

Wypis z Ksiąg Ziemiańskich Powiatu Grodzieńskiego, Roku 1793 Dnia 8. Miesiąca Października.

Zalecenie Deputacyi do Examinowania Stanu Woyska Rzpltey wyznaczoney.

My Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów, widząc Woysko nafze w tak fmutney fytuacyi, jaka iest publiczności wiadoma, a chcąc każdemu w tymże Woysku nafzym służącemu należytą wymierzyć za-

sługom sprawiedliwość; zlecamy Deputacyi do wyexaminowania tegoż woyska przez nas wyznaczoney, ażeby nam przyniosła listę starszeństwa i zasług wszelkiey Rangi od całego woyska naszego Officyerów, zacząwszy od Hetmana, aż do naymłodszego Chorążego *inclusivè*, z wyszczegulnieniem w każdym rządnym woysku praktykowanym, kto? i od iak dawnego czasu służy w tymże woysku? przez iakie stopnie przechodził? i jak długo służył? Kto z boku nie służąc w tymże woysku, wszedł do niego? za iakie zasługi? i czyli opłacił? lub darmo wziął stopień? czy nie wziął dawniey iakiego stopnia w woysku bez opłaty? nie przedał go? a powtornie bez opłaty czy nie wszedł na iaki stopień? Kto z Zagraniczney służby wszedł? i iak długo służył w woysku Zagranicznym? w jakiey Randze? i jakie ma na to dowody? a w iakiey Randze iest do woyska Rzpltey przyiętym? i czy opłacił Rangę? lub onę darmo wziął? Kto przez Fortragowanie przeciwko Prawu i sprawiedliwości iest pokrzywdzonym? i w jakim sposobie? Na koniec: kto? gdzie? iakie zasługi okazał w potrzebie Rzpltey. W celu zaś takowego uskutecznienia przez Deputacyą zleceń naszych, mieć chcemy: aby WW. Hetmani W. X. Lit: i Regimentarz mieysce Hetmanów Koronnych zastępuiący, natychmiast kazali w Kancellaryach swoich ułożyć Schemma do porządnego, i jak naydokładnieyszego zapisania, tych wszystkich szczegułów wyżey wymienienych, i takowe Schemma przyłączywszy do ninieyszego naszego zalecenia, aby do całego woyska rozesłali, wydawszy Ordynanse nakazuiące, iżby każdy z generalnego Sztabu, podał się rzetelnie do takowey listy, z wszelkiemi szczegółami wyżey wymienionemi, pod rygorem odsądzenia od Rangi, w przypadku nie rzetelnego podania się; w artylleryi zaś, Brygadach Kawaleryi Narodowey, w Regimentach i Pułkach, tudzież w Batalionach, i Chorągwiach osobno exystuiących, aby Kommendanci onych to zalecenie nasze odebrawszy, wszystkim Officerom Podkommendnym swoim przeczytali i ogłosili, siebie i wszystkich Podkommendnych Officerow swoich, do takowey listy rzetelnie zapisali, pod rygorem także odsądzenia od Rangi, w przypadku nie rzetelnego zapisania kogo; a takową listę z podpisem wszystkich Sztabs i Ober-Officyerów przytomnych przy każdym Regimencie, Pułku, lub Brygadzie, sobie odesłać nakazali, naydaley w przeciągu niedziel trzech. Które to listy zebrawszy od wszystkich Korpusow, ciż WW. Hetmani i Regimentarz Koronny, maią podpisać rękami swemi Oryginały, i Deputacya zaś tych wszystkich Generalną Listę ma ułożyć, i tę wydrukować każe, i do Nas Seymuiących Stanów w jak nayprędszym czasie przyniesie.—Ci zaś wszelkiey Rangi Officyerowie, którzy przez kogokolwiek, i iakimkolwiek sposobem, z krzywdą swoią wyciśnieni zostali ze stopniów zasłużonych, i przy Korpusach się nie znayduią, prosto do Deputacyi maią podać swoie dezyderia, a ta wyexaminowawszy każdego, opinią swoią do Nas przyniesie *projectivè*.

Wypis z Xiąg Ziemiańskich Pttn Grodz: R. 1793. Mca Pazd: d. 10.

Plenipotencya dla WW. Pieczętarzów do traktowania z JW. Ambas: Rossyiskim.

Chcąc Obywatelom ulżyć w skargach do nas zaniesionych, a z Konsystencyi woysk Rossyiskich w Kraju naszym wypływaiących, My Król wraz z Seymuiącemi Skonfederowanemi Stanami daiemy Plenipotencyą WW. Kan-

clerzom Oboyga Narodów do traktowania z JW. Ambaſsadorem Roſsyiskim w punktach y objektach *projective* do Seymu wniesionych, a dla wagi większey przez Ur: Marſzałka Seymowego y Deputacyą Konstytucyiną konnotowanych, niemniey w tym wſzystkim, coby podane przez Obywatelów zażalenia, ulgi y zaradzenia potrzebowało. A jakie z umowy obustronnie podpiſaney nastąpi ułożenie się, takowe nietylko przyiąć deklarujemy, ale nadto tymże Kanclerzom ogłoſzenie przez druk po Województwach, Ziemiach, y Powiatach zalecamy.

Wypis z Xiąg Ziemiańskich Pttu Grodz: Ru 1793. Mca Pazd: d. 10.

Całość Funduszow Kommissyi Edukacyiney.

Gdy wkrótce iednostayne y stałe prawidła dla Kommiſsyi Edukacyiney maią nam bydź przez Deputacyą do Formy Rządu wyznaczoną, do decycyi podane; Zatym, aby żadne czaſowe odmiany nie mieſzały ustanowionego dotąd porządku Edukacyi publiczney, władzę y czynność obydwóch Kommissyi Edukacyinych, Koronney y Litewskiey przez Konfederacyą Generalną wyznaczonych, wstrzymane mieć chcemy, bez uwolnienia jednak tychże Kommiſsyi od obrachowania Percept Skarbowych y ułatwienia intereſsów Ekonomicznych, wstrzymuiąc się wſzelako od wydania aſsygnacyi, y wſzelkich pieniężnych wydatków, chociażby dawnieyſzemi aſsygnacyami oznaczone były. Oraz wſzystkie Sancita, do funduſzu Edukacyinego, któreby przez Konfederacye Generalne wydane bydź mogły, uchylamy, y za nie byłe deklaruiemy.

Wypis z Xiąg Ziemiańskich Pttu Grodz: R. 1793. Mca Paźdz; d. 10.

Zalecenie Kommissyom Skarbowym i Edukacyiney Oboyga Nar:

Gdy teraznieyſze położenie Prowincyów Rzplitey zostawuiąc w iednym Kraju Dobra, w drugim Ewikcye, pewnych układow przy Traktatach w artykułach Separowanych z Mocarstwami potrzebuie, bez których proceſsa dla Obywatelow ciężąrem staią się: Przeto My Król wraz Skonfederowanemi Stanami zalecamy, iżby Kommiſsye Skarbowe y Edukacyine Oboyga Narodów, w komplecie dawnemi prawami przepiſanym, obrachowaniem percept Skarbowych, y ułatwienie intereſsów Ekonomicznych zatrudniały się, do póki forma Rządu ustanowioną nie będzie, y dla tego Kommiſsa Skarbowa W. X. Litt: ſwe Sądownictwo, w teraznieyſzey Kadencyi zawiesi; a zaś obydwie Skarbowe, to iest Koronna y Litewska, prócz aſsygnacyi dla Króla, dla woyska, y dla Departamentu intereſsów Zagranicznych, oraz wyſzłych lub wyść mogących Seymowych, aby żadnych innych aſsygnacyi aż do dalſzego urządzenia niewydawały, przykazuiemy; Edukacyine zaś Oboyga Narodów, aby żadney aſsygnacyi w tym czasie, nikomu niewypłacały, zalecamy.

Z Grodna. Seſsya Seymowa dnia 21. *Października w Poniedziakel.*

Zagaienie dzisieyſzey Seſsyi było od wyznaczenia Ambassadora do Dworu Petersburgskiego, na ktore gdy iednomyślney nie było zgody, przez turnum większością kreſek 75. przeciwko 15. zostało utrzymane, Król Jmci na to Poselstwo nominował JW. Tyszkiewicza Marſzałka W. Litt; Drugi Projekt zalecenia Kanclerzom ażeby zalecili imieniem Stanow wſzy-

stkim Rzplitey przy Dworach Zagranicznych będącym Ministrom, aby kommunikowali zawarty z Rosśyą Alians tym Dworóm, przy ktorych zostaią, większością 79 Wotów przeciwko 13. także w prawo zamieniony.

Przystępowali po tym JJ. PP. Deputowani do examinowania Rady Nieustaiącey y Departamentu interesow Zagranicznych do wykonania przysięgi. Po czym Projekt Listy Cywilney wniesiony, do deliberacyi wzięty został. Sesśya solwowana na dzień następuiący.

Dnia nastąpuiącego sesśya nie była, lecz bez zagaienia znowu na Srzodę solwowana.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Z Rastadt d. 5. Październ:

Codzienną tu mamy bojaźń i niespokoyność, wiadomości nas albowiem dochodzą, że Francuzi około *Seelingen* (1) albo około *Au* (2) przeprawić się usiłuią, dla czego na żądanie Kraiu, więcey tu woyska przybyło.

Z Frankfurtu dnia 8 Pazdziernika.

Moguncya (3) twierdzą tu ma bydź Fortecą Rzeszy Niemieckiey deklarowana, 5 Regimentow za Garnizon y Cesarskiego Generała Feldmarszałka Gubernatorem mieć ma; do czego iuż zawczasu albo Xcia de Nasśau, albo Hohenlohe nominuią.

(1) Seelingen *czyli* Selingstadt *miasteczko Niemieckie w Elektoracie Moguńckim. Ma grod swoy, przedtym było Cesarskie, leży przy zbiegu Rzeki Gernsprenzy z Menem. Od Frankfurtu mil* 2. *od Moguncyi mil* 4.

(2) Au czyli Aw *włości Bawaryi w Niemczech nad Abenstą, mil* 7 *od Landshuta.*

(3) *Moguncya dawne i znaczne Miasto Niemieckie w Cyrkule Renu niższego stołeczne stanow Elektorstwa Moguńckiego z Arcybiskupstwem erygowanym Roku* 1747. *ktorego Arcybiskup iest Dziekanem Elektorów, Arcykanclerzom Rzeszy niemieckiey, strożem Archiwow Cesarstwa i Dyrektorem seymow generalnych i partykularnych. ma prawo zwoływania Collegium elektoralnego i examinowania prawności Deputowanych wprzody nim do obrad wniydą. Arcybiskup obieranym bywa od* 24 *Kanonikow naypierwszych i z pomiędzy nich* 17 *Domicellaryuszow Kapituły nie maią w tym obieraniu głosu; zaszczyca Moguncyą Akademia, wspaniała Katedra, Pałac Arcybiskupa zwany* S. Martinsburg *i inne publiczne budowle bardzo piękne. Jest podobieństwo do prawdy że tam Druk około Ru* 1440. *był wynaleziony, lubo* Strazburg *i Harlem też sobie przywłaszczaią sławę. Lubo Moguncya iest mocna i obronna gory iednak ią opasuiące są na przeszkodzie. Adolf Hrabia de Nassau wziął ią był Ru* 1631. *lecz gdy ten z niey odstąpił Cesarscy ią odzyskali Ru* 1635. *i oddali ią Elektorowi. Francuzi kilka razy stawali się iey Panami, odebrał ią im Karol V. Xże Lotaryngij po długim obleżeniu Ru* 1689. *Leży nad lewym brzegiem Renu, blisko gdzie Men do niego wpada i gdzie Forteca zbudowana od Gustawa Adolfa, i most na ba'ach stawiany. Handel ma znaczny, osobliwie winami Ryńskiemi. Lubo iest ludne, iednak smutne, od Wormacyi mil* 13. *od Frankfurtu* 8. *od Trewiru* 30. *od Strasburga* 37. *od Kolonii* 34. *od Wiednia* 150, *od Paryża* 105.

FRANCYA.

Wypis z rapportu armii stoiący pod Limonay dnia 21 Września.

Litość i wszelki sentyment ludzkości ustępować dziś muszą! rebellizanci są zdraycami, iefzcze ich ofzczędzać? zniszczyli Prawa Natury i woyny, trzeba też i onych zniszczyć.

Pozawczoray Reprezentanci posłali do nich trembacza ostatni raz domagaiąc się ich poddania, dali odpowiedź: że w przod wszyscy zginąć wolą, niż się poddać.

Wzięliśmy im redutę, to zwycięztwo uczyniło nas Panem mieysca *la Croix Rousse*.

Dzień 22 przeszedł bez batalii, ale w tym dniu naywiększe czyniono przygotowania dla wydania iey. Woyska składaiące oboz przy *Limonay* są w dobrey ochocie, pełne odwagi, którą natchnąć sama tylko wolność może.

Oboz *Limonay* iest prawie pod samemi bramami *Lugdunu*.

Zewsząd są otoczeni, tak, że wymknąć się nie mogą. Krok tylko ieden ieszcze trzeba uczynić na weyścia do Miasta, bez ustanku pracuiemy około wystawienia batteryow i umieszczenia możdzierzy dla attakowania *St. Just.* Gdy to nastąpi, Lugdun spalony zostanie.

Z Genuy dnia 25 Września.

Odbieramy wiadomość z Toulonu że General *Carteaux* wystawił był Bateryą, wielce statki portu Toulonskiego nadwerężaiącą, lecz dnia 21 t. m. skombinowane woyska uczyniły wycieczkę, bateryą rozprószyły, 2 Armaty zagwozdziły, gdzie do 500 Republikanow paść miało. Żadna strona sobie pardonu nie daie.

Z Paryża dnia 30. Września.

Lubo odmiana dla więźniów *de Templ* względem stołu zaszła, Delfin iednak młody ten sam wspaniały stoł, który Kommissarze maią, otrzyma; i pod dozorem swego Guwernera P. *Simon* i iego żony zostawać ma.

Na wszelką żywność ułożyła Konwencya taxę, aby nic drożey płacone nie było, tylko iak R. 1790. ktoby zaś drożey ważył się przedawać, oprocz kary pieniężney przyzwoitey, konfiskacya nastąpić ma żywności sprzedaynych; municypalności maią baczenie mieć, aby tyleż drzewa po lasach spuszczano, jak dawniey &c.

Na Sessyi Konwencyi Narodowey *Ferrand* Kommissarz przy armii *Pyreneow Wschodnich* donosi że kolumna Republikanow z 600 dywizyi Genarała *Sahuguet* weszła do *Esterri* miasteczka Hiszpańskiego, tam znalazło 30,000 kartaczow, różnych rekwizytow żołnierskich na dwa bataliony, srebra stołowego na 20 osob. Dodaie że posyła sukkurs Generałowi *Sahuguet* aby natychmiast maszerował do Escarro, Taboril i daley wgłąb Hiszpanii.

Dagobert General kommenderuiący tąż armią donosi że woyska pod Obywatelem *Gilli* wypędziły Hiszpanow z *Ville Franche*, a druga kolumna udawszy się pod *Prade* przymusiła nieprzyiaciela opuścić swoy oboz, dwie armaty namiotow na 4000 ludzi i wiele niewolnika wzięto.

Z Paryża dnia 1. Październ.

Na Sessyi ostatniey rady powszechney, *Brule* Kommissarz *de la Vendée* opowiada wszystko co widział w ciągu swey podroży. „*Nie spodziewaycie się* „*przywieść do posłuszeństwa rebellizan*„*tow*; fanatyzmem są bardzo zacięci. „Względem liczby oszukano was! blisko 70,000 iest ich; ale się opierać „długo 240000 nie będą mogli, ile że „otaczaią rebellizantow ze wszech „stron; rownie i to iest uwagi godną „rzeczą, że Anglików iest mało w „ich woysku; iednego znaleziono „tylko pomiędzy zabitemi i rannemi; „wiele iest Austryakow i Szwayca-

„rów. Niepomyślności przypisać po„winniśmy lękliwości woyska świeże„go, które w ogniu nigdy nie było.“

Barthelemy Chef Etatu wyższego, *Kerſaint* exdeputowany. *Thierry* pokojowy Ludwika XVI. są do Opactwa zaprowadzeni. *Garrat* exMinister aresztowany.—*Santerre* przybył do Paryża.

Z Paryża dnia 2 Pażdzier:

Kommissarz *Cauthon* Departamentu *Puy de Dome* raportuie, że woyska nasze w nocy z dnia 24 na 25 Września odebrali przedmieście iedno Lugduńskie i 60 Rebellizantów ubili.

Z Paryża dnia 4 Paździer:

Na Sessyi wczorayszey dekretowała Konwencya za propozycyą Billau *de Varennes*, aby Procesſs Krolowey w ośmiu dniach był w Trybunale rewolucyinym rozpoczęty. Ta biedna Królowa ma się ieszcze znaydować chora, w więzieniu *Conciergerie*.

Sessya dzisieysza z różnych okoliczności dosyć będzie pamiętną.

Amar Imieniem Kommissyi bezpieczeństwa tak długo oczekiwane uczynił doniesienie względem Dekretu oskarżenia przeciwko *Briſsotowi* i innym federalistom. Nim to opowiadanie rozpoczęło się na wniosek *Amara* dekretowano; że w czasie tego uwiadomienia, żaden Deputowany z Sali; i żaden Obywatel z galeryi ruszyć się nie ma, każde weyście i wyiście osadzone było żołnierzem. Czytanie relacyi trwało trzy godziny.

„Wielki był spisek, rzekł *Amar*, „ułożony przeciwko Rzpltey, *Bryſsot*, „*Genſonne*, *Pethion* i inni są naczelni„kami iego. *Bryſsot*, który za rządu „przeszłego był Agentem Policyi, pod „*la Fayette* zaczął bydź wziętym. „W krotce potym rozpoczęły się zaraz „iego kabały i zdrady. On to do te„go przyprowadził; ażebyśmy Mocar„stwom obcym woynę wypowiedzieli. „Nieprzyiaciele rewolucyi nadto nic „bardziey nie żądali; ponieważ oni „przeglądali, że zdradzieciwa woynę „dla nas niepomyślną czynić będą. „*Bryſsot* i iego wspolnicy podali po„tym Ludwikowi XVI. projekt, któ„rym się obowiązali go bronić za„wsze, gdyby *Rollanda*, *Serwana* i „*Clawiera* znowu w Ministerium osa„dził. *Kerſaint* i *Rouyer* podobne Kro„lowi uczynił przełożenia.

Po dniu 10tym Augusta, gdy godność Krolewska była złożona wniosł *Briſsot*; aby synowi Ludwika *XVI*. ponieważ on iest synem Krolewskim dać Guwernera; a gdy Ludwika miano do *Temple* zaprowadzić; zprzeciwiał się temu i z *Pethionem*, żądał aby go do Pałacu Luxemburg zaprowadzono, maiąc zamiar ztamtąd tym łatwiey wyprowadzenia Króla.

Bawienie *Briſsotta* w Anglii, potaiemne tam rady, i podroży Pethiona z Panią *Syliery* do Londynu i inne okoliczności przekonywaią go o zdradach które on knował. Na ostatek *Amar* wystawił wewnętrzne rozruchy we Francyi, które *Bryſsotowi* i iego partyi przypisać należy.

Po takowym uwiadomieniu następny stanął Dekret:

1. *Briſsot*, *Vergnaud*, *Genſonne*, *Gadet*, *Philipp Egalite*, *Duperret*, *Carra*, *Syllery*, *Concorchet*, *Fauchet*, *Douliet*, *Gardyen*, *Duirrat*, *Bonnet*, *Chambon*, *Fermand*, *Noel*, *Lidon*, *Duval*, *Duverlite* i inni w liczbie 48 Deputowanych, i wszyscy onych wspolnicy, którzy odkryci zostaną: maią być oskarżeni i aresztowani, że oni zprzysięgli się przeciwko iedności i nierozdzielności Rzpltey, i przeciwko wolności ludu Francuzkiego.

2. Wyżey wyrażone osoby maią bydź stawione przed Trybunał rewolucyiny i niezwłocznie sądzeni.

3. Dekret, którym *Pethion*, *Barbaroux*, *Buzot* zbiegli Deputowani za zdraycow Oyczyzny ogłoszeni; w swoiey zostaie mocy.

4 Inni Deputowani *Caseneuve*, *Bo*,,*Gireaut*. *Laplaigne*, *Dassey*, *Chatelain*, *Bretan*, *Dussaute*, *Salmond*, *Ferrand*, *Aubry*, *Ryberal*, *Rohan*, *Mey*, *Fleury*, w liczbie 54 maią zostawać w stanie areszcu i papiery pieczętowane bydź powinny za to; iż dnia 6 i 19 Czerwca protestacyą przeciwko rewolucyi 31 Maia podpisali: i przez to zhańbili w nayniegodnieyszym sposobie część członków Konwencyi.

Po tym Dekrecie powstaie wielu przeciwko którym areszt dekretowano, dla usprawiedliwienia się; ale nie dozwolono mowić. Wielu żąda; aby ci Deputowani nie tylko w stanie aresztu: ale nawet i w stanie oskarżenia znaydowali się, i przed Trybunał rewolucyinny stawieni byli. *Roberspierre* rzecze. Konwencya nie powinna swey całey surowości przeciwko tym Deputowanym wywnętrzać, większa bowiem część była w błąd wprowadzona, i oszukana (*szemrzą żywo na galeryi*.) Od trzech lat, rzecze daley, ścigałem pod puginałami morderców konspiracyi przeciwko Oyczyźnie. O Narodziei Jestem ieden z naygorliwszych twoich przyiacioł. Moy teraźnieyszy wniosek, powinien cię o tym przekonać, lubo proiekt moy także się nie podoba: lecz który ia sprawiedliwym bydź sądzę... Nastąpiły wielkie oklaski; i na tym stanęło: że te Członki maią tylko w stanie aresztu zostawać. Każdego po nazwisku wymieniano: i wyprowadzano za kratki Konwencyi; maią bydź do Opactwa zaprowadzeni. Większa część z tych 54 nie znaydowała się, i dopiero szukani będą.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Z Wiednia dnia 28 Września.

Cesarz na 100 000 rozkazał powiększyć swe woysko na przyszłą kampanią. Z tym wszystkim ieszcze tak głośno nigdy nie mowiono o pokoju, jak teraz powszechnie na publicznych y na partykularnych mieyscach ten obiekt iest materyą rozmowy. Ministrowie *Duński i Szwedzki* w Paryżu są Agentami Negocyacyi, y ta okoliczność daie nieiakieś podobieństwo do prawdy nadziejom pokoju. Zapewniaią nawet że minister Interessów Zagranicznych Francuzki y Kommissya bezpieczeństwa prosili Ministrów Szwedzkiego y Duńskiego uczynienia propozycyi o to Mocarstwom skombinowanym.

Propozycye są następne: że Królowa y cała familia na wolność wypuszczone będą. Cesarzowi szkody wojenne nadgrodzi Francya częścią Flandryi, y Hannonii, także pewną kwotą summy &c. Inni zaś mówią, że Francuzi nie proponowali nic podobnego, tylko zawieszenia broni żądali, wczasie ktorego negocyacye odbywać się będą; a żadna strona tym czasem nie ma niszczyć Kraju.

(*Gazeta Depontska Nro*: 243.)

Z Londynu dnia 4 Października.

Woyska przeznaczone do Indyi zachodnich pod kommendą Kawallera Grey z 12000 składaiące się w krótce puszczą się na morze.

Admirał *Machride* dnia 2 t. m. z tąd wyiechał dla obięcia kommendy nad woyskiem dla powtornego Dunkierki oblężenia y Ostendy. (4)

(4) Ostenda *potężne i znaczne Miasto nadmorskie we Flandryi Austryackiey z do*.

Z Hagi dnia 5. Pazdziernika.

Z Londynu potwierdzaią, że Lord Hood, Sir Gilbert Elliot y Generał Major Hara extraordynaryinemi kommissarzami w Toulonie, są postanowieni do wchodzenia w układy ze wszyskiemi osobami, które rządu monarchicznego przywrocenia żądaią, i pod protekcyą rządu Angielskiego bydź chcą. Dwor wielkiey Brytanij zamyśla Garnizon Touloński do 10000 zmocnić, y nato użyć tego woyska, które do powiększenia armij Xcia de York było przeznaczone.

Poczta generalna naypierwsza na Granicach Francuzkich w Hünningen, odebrała rozkaz, aby wszelkie Listy bez excepcyi, czyli one z Państw neutralnych czyli innych, bądź do ktorychkolwiek stron Francyi adressowane, prosto do Paryża odsyłane były.

Z Frankfurtu dnia 7. Paźdz:

Niewolników Francuzkich z Nider: landu do Węgier prowadzonych iest w Officerach 589. w gimeynach 10,730. Idą tędy dwoma transportami, każdy na trzy kolumny podzielony, pierwsze trzy kolumny 287 Officerow i 4180 gimeynow dnia 8. 10. i 11. t. m. drugie zaś trzy kolumny z 332 Officerów i 6,558. gimeynow składające się dnia 16. 18. i 20. t. m. przechodzić będą.

Od niższego Renu d: 7 Paźdz:

Xże Statthalter Hollenderski powrocił od armii do Hagi. Interes Generała Beaulieu, jakoby on nie na czas Holendrow sukkursował, szczęśliwie zakończony.

Podług doniesień z Petersburga, statki po większey części, z których flotta Admirała Szyszakowa i Kruse składała się już do Portów około Kronstadt (5) i Rewal (6) powrociły.

Z Genewy d. 12 Września.

Wsadzono na okręt w tym momencie 15,000 to iest, 6000 Austryakow, 6000 Piemontczykow, a 3000 Neapolitańczyków, ci iutro do *Toulon* udadzą się.

Znaczne tam woyska zgromadzone będą dla sukkursowania Royalistow w południowych stronach.

Z Berlina dnia 12 Pazdziernika.

Wyższey Regencyi Wrocławskiey Dyrektor JP. Jan Samuel Ernest de Staudener, w Poznaniu pierwszym Prezydentem Rządow Pruss południowych, iako też Zgromadzenia Pupillarnego, i Konsystorza tamecznego nominowanym został.

Z Frankfurtu dnia 15 Pazdziernika.

Potwierdza się listami, że Generał Wurmser linie Weyssenburgskie zwyciężył, do czego przeyście przez Ren przy Rastadt Xięcia de Waldek wiele pomogło.

---

z dobrym portem. Ma ratusz wspaniały, i kilku Twierdzami iest otoczona. Xże Parmy przymuszony był odstąpić od oblężenia iego Ru 1585. Hiszpani prożno go oblegli Ru 1601. Dobył go Ambroży Spinola Ru 1604. po trzechletnim oblężeniu; stracili obleżeni 50000. a oblegaiący więcey nad 80000. Marszałek d'Aumont, ktory go zdradą chciał wziąść Ru 1658. sam w ręce dostał się nieprzyiacioł. Wzięte było od związkowych Ru 1706. a od Francuzow dnia 23 Sierpnia Roku 1745. Naywiększą iest niewygodą dla Ostendy, że nie ma wody słodkiey, ale ią o mil 4 z Brugi sprowadzać musi. Leży nad morzem od Nieuportu mil 3. od Dunkierki 9. od Bruxelli 23. od Paryża 70.

(5) Kronstadt *Miasto wielkie Golfu Jngryiskiego z Fortecą leżącą na wyspie* Retusan. *Ma port dobry, od Peterburga mil 8.*

(6) *Rewalu czyli Revelu opis w Gazecie Nro 82. na kar: 4.*

DODA-

DODATEK DO GAZETY WARSZAWSKIEY Nru 86.

WŁOCHY.

Z Neapolu dnia 17. Września.

Woysko naſze, przez Traktat z Dworem Angielskim dnia 12 Lipca zawarty i podpiſany z 6000 składaiące się, do Toulonu w noc przeſzłą popłynęło.

Poſeł Angielski *de Hamelton* z okazyi uskutecznionego Traktatu dopiero wſpomnionego, od Króla ſwoiego odebrał w podarunku tabakierę wartaiącą 10,000 czer: złotych.

Marquis de Circ llo Pułnocnym Ministrem naſzym u Dworu Londyńskiego nominowanym został.

Z Turynu dnia 18 Września.

W Sabaudyi Korpus od *Marquis de Cordou* i Barona *la Tour* kommenderowane coraz dalſze czyni kroki. Król ſam, nie zważaiąc na podeſzły wiek ſwoy, wystawia się na wſzelkie niewygody woienne. Dnia 6. t. m. po odprawionym w okolicach około *Raus* przez cały dzień marszu, gdy mu łożko dla ſpoczynku słać chciano, rzekł: *wygody nie przystoią: żołnierzowi trocha słomy dla ſpoczynku iest dosyć...* Dnia 8 t. m. gdy miał attakować nieprzyiaciela, ſam pomiędzy wſzystkie ſzeregi przechodząc przypominał żołnierzom Opiekę Nayśw: Panny, którey uroczystość właśnie była w tym dniu.

Z Genuy (7) d. 21 Września.

Rada wielka Rzpltey naſzey w poniedziałek zeſzły, *Jozefa Doria* nowym *Dozą* obrała.

Z Włoch dnia 28 Września.

Dnia 12 t. m. na wzgórkach *Villafranka* pokazało się kilka statków Angielskich; z których dwóch Officyerów wysiadłſzy na brzegi żądali poddania Miasta i Portu Villafranka, tudzież Nizzy i iey okolic w Imie Admirała Hood, i przeszłego Francuzkiego Admirała *Trogoff*, a to w ten ſam ſposób, iak się poddał Toulon; lecz Kommiſsarze Francuzcy w Nicyi bę-

(7) Genua *dawne obronne, bogate i wſpaniałe Miasto iedno z nayprzednieyſzych we Włoszech. Stołeczne Rzplitey Genueńskiey. Ma Arcy-Biskupstwo, Port bardzo wygodny ubezpieczony groblą na* 560 *stop ſzeroką, Kościoły, Pałace, domy publiczne, których tam bardzo wiele, ſą dziwnie wspaniałe, oſobliwie Pałac Dozy. Familii Doriow, Grymaldow, Pallawicinich* &c. *Ludwik XIV. bombardowat go R.* 1684. *Krolowey Węgierskiey poddało się R.* 1746. *lecz będąc z obywatelow ieden zle traktowany od Officera Austryackiego dnia* 5 *Grudnia, ten roku tegoż wzburzył pospulstwo, ktore rzuciwſzy się na woysko Królowey, część w śmierć przyprawiło, reſztę z miasta wypędziło. Potym oblegli go Ausryacy, lecz od woysk Francuzkich Wodza Bouflers do ustąpienia przymuszeni Ru* 1747. *Papież* Adryan V. Lazoro Calui, Jan Balbi, Oberto, Fogliera, Doriowie, *tudzież inni wielcy i sławni ludzie z tego miasta rodem byli; handel tam wielki, zalecaią go fabryki materyi iedwabnych, a ſzczegulniey axamitu i adamaſzku. Leży prawie w posrzod Rzplitey, częścią na rownine, częścią na wzgorku, niedaleko morza środziemnego w położeniu bardzo miłym. Postawione iest w poł koła, nakształt Amfiteatru. Od Medyolanu mil* 28. *od Turynu* 25. *od Parmy* 26. *od Florencyi* 45. *od Rzymu* 90. *od Paryża* 182.

będący w cale przeciwną odpowiedź im dali.

TURCYA.

Z Stambułu 7. Września.

Do Synope i Mityleny Porta wydała ukaz ażeby dwa okręta i tyleż fregat wyszły czym prędzey na morze, i zostały uzbroione w celu złączenia ich z wielką flottą. Wysłano także firman do wszystkich Kommendantow, ażeby zaciągali maytkow, których liczba ma dochodzić do 24000 tysięcy. Podobny firman wyszedł do wszystkich Gubernatorów ażeby mieli w pogotowiu swoie woyska ktore przystawiać są obowiązani. Dorozumiewaią się że dyspozycye które były przedsiewzięte przeciwko Baszy *de Scutari*, były tylko pretextem, aby łatwiey ukryć zamiary Dworu. Osoby które maią wpływ do interessow Dworu, mowią że tylko to usposobienie się idzie do obrony, gdyby Porta zaczepioną być miała, boiaźń ta pomnożyła się, gdy Porty wiadomość doszła że flotta Rossyiska dosyć znaczna, wyszła z morza Baltyckiego, która miała bydź przeznaczona na Srzodziemne morze. Opinią tę powszechnie utrzymuią osoby do Dyplomacyi wchodzące, i staraią się w tym przekonywać Ministrow Zagranicznych. Wśrzod tylu poruszeń, rząd tuteyszy nie iest spokoyny, szemranie ludu i sytuacya teraźnieysza polityczna tym większą są tego okazyą. Nieukontentowanie Janczarow wzbudziło także attencyą Dywanu, ma to pochodzić z postanowienia nowego planu woyskowego. *Gazeta du Bas-Rhin.*

DONIESIENIA.

Podaie się do wiadomości, iż przeieżdzaiący JP. Jakób Frantz *uprzywileiowany i wyexaminowany w St: Petergburskim Cesarsko Medycyny Collegium, oświadcza się swoią zdatnością, co do Nagniotek i Stryżnia, ktore w kilka minut tak sposobnie i bez bolu powybiera, że wraz też można śmiało wdziać Trzewiki lub Bóty nieuznaiąc żadnego bolu. — Przedaie też do tego sposobu Spirytus, ieżeliby odnawiała się iaka twardość, tym aby raz posmarować, natychmiast niknie i goi. Znosząc zaś wszelką obawę pacyentów, oświadcza iż każdey osobie żądaiącey, złożyć iest gotów świadectwa od Krajowych i Zagranicznych Osób wydane, o doznaniu nie zawodnych skutków jego z Professyi zapewniaiące.*

Mieszka przy Ulicach Nalewki i Nowolipki zwanych, w Kamienicy narożney u JP. Hett *Stolarza Nro* 2376. *Sytuowaney.*

Obwieszczaią się kreditorowie i dłużnicy Starozakonnego Szmula Herszkowicza Szeudarza, iż Kommissya przez Reskrypt J. K. Mci do rozsądzenia Sprawy tegoż Star: Szmula Herszkowicza z iego wierzycielami i dłużnikami wyznaczona z Limity dnia 15 *Listopada Ru* 1793. *w Kamienicy pod Nro:* 39. *w Rynku Starey Warszawy, Dzieło swoie rozpocznie i oneż ciągle kontynuować będzie. — Na ktorym terminie ciż kredytowie i dłużnicy pod upadkiem w Sprawie iżby się stawili uwiadomiaią się.*

St: Tomasz Ruzicki Rzeznik, Obywatel Miasta Bielina przy Warszawie, zszedł z tego Swiata bezpotomnie, po ktorym ieżeli się iacy znayduią Sukcessorowie, aby z Dokumentami Legitymacyinemi w Sądach Woytowskich i Ławniczych Miasta Bielina nieodwłocznie popisywali się, inaczey bowiem od Sukcessyi spadkowey odsądzonemi zostaną, i Sąd to, co Prawo i sprawiedliwość wymagać będzie, postanowi.